

TURİZM VE REKREASYON OLGUSUNUN GELECEĞİ

Faik Küçük TOPUZLU

*Aydın Turizm İşletmeciliğine Otelcilik
Yüksekokulu
Araştırma Görevlisi*

ABSTRACT

THE FUTURE OF THE TOURISM AND RECREATION PHENOMENON

It is a well-known fact that touristic and recreational resources are not boundless. It is impossible or very expensive to renew them in the case of their abuse or overuse.

Because of this, social and economical approaches are increasingly employed in addition to economical goals in policies pursued to develop tourism.

This article examines the future of the phenomenon of tourism and recreation in the relation to increasing environment and consciousness.

Turizm ve rekreasyonel faaliyetlerin hacmindeki artış, bize her geçen gün daha çok sayıda insanın boş zaman ve dinlencelerini değerlendirmek üzere harekete geçtiğini göstermektedir. Özellikle çalışma sürelerindeki azalma ve ekonomik girdilerdeki artış gelişen ve gelişmekte olan ülke insanların hafta sonları ve dönem tatillerinde yüzlerce, binlerce kilometre uzaklara seyahat etmelerine neden olmaktadır.

Zaman içerisinde artan turistik ve rekreasyonel hareket hacmi sonucunda daha fazla çevre korumacı ve daha fazla sosyal sorumluluk taşıyan turizm politikaları, bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. (*)

Bildiğimiz gibi, turizm ve rekreasyon kaynaklarındaki kaynaklar sonsuz değildir. Yanlış ve aşırı kullanılmaları halinde yenilenebilmeleri birçok durumda olanaksız ya da pahalıdır. Bu nedenle son zamanlarda turizmin geliştirilebilmesi için izlenen politikalarda ekonomik hedeflerin yanı sıra, artan ölçüde toplumsal ve ekolojik yaklaşımlara yer verilmektedir.

Olayın toplumcu yönü, az ve kit olan bu alanların sadece turizme açılması ile toplumun rekreasyonel talebinin karşılanamaması ve alt gelir gruplarının bu hassas mekanlardan bir katılım payı alamamasından kaynaklanmaktadır.

Gelecek planlaması ile uğraşan planlamacılar, önümüzdeki 10-15 yıl arasında "süper endüstriyel çağ" veya "teknolojik medeniyet" diye adlandırılan bir döneme gireceğimizi ve bu gelişmenin birçok özel alana olduğu gibi turizm endüstrisine de yansıtacağını belirtmektedirler. Gelecekte rekreasyon ve turizm yöneticilerinin işletme yönetimi, ekonomi bilgilerinin yanı sıra, iyi bir bilgisayar operatörü, mimarı, biyoloji ve ekoloji bilmelerinin şart olacağını, çevre korumacılık uzmanlığının kara ve su kaynaklarını önemli ölçüde etkileyeceğini öne sürmektedirler. (**)

1929'da Zamyatin'in, 1939'da Stepleton'un, 1949'da Orwell'in ve 1958'de Hux-

(*) J. Krüppendorf ; "Ecological Approach to Tourism Marketing" *Tourism Management*, Vol. 8, No.2, 1987. (174-176)

(**) R. C. Wilson ; *Recreation 2000: Scenario for the Future* Ed. G.A. Gillespie, Colombia Univ. Press, 1983. (79-86)

ley'in anti-ütopik denemeleri bir yana, geleceğe yönelik tahminlemeler, özellikle son yirmi yılda oldukça isabetli ve başarılı çıkarımlarla gerçekleştirilmektedir. Turizm ve doğal çevre ilişkilerine yönelik bir tahminleme 1980'de Shafer tarafından yapılmış ve oldukça başarılı bulunmuştur.

Turizm ve rekreasyonun ortak mekan kullanımını da vurgulayan bu çalışmada özetle şu noktalara değinilmektedir. (***)

A- TURİZMLE İLGİLİ DOĞAL ÇEVRE ALANLARINDAKİ DEĞİŞİMLER

1- Toplanan vergilerin özel alanların düzenlenmesinde kullanımı, tüketicilerde turizm sorumluluğu yaratacaktır.

2- Her bölge için hava-su-kara kullanım planları yapılacaktır.

3- Bozulan rekreasyon alanları yerine yenileri düzenlenecektir.

B- DOĞAL YAŞAM ALANLARINDAKİ TURİZM FAALİYETLERİNDE DEĞİŞİMLER

1- Bu alanlarda araç kullanımı sınırlandırılacaktır.

2- Gürültü seviyesi standartları getirilecektir.

3- Doğal alanlar kadar yapay alanlar da kullanılacaktır.

4- Turizm alanlarında belirli taşıma kapasiteleri tayin edilecek, rezervasyon sistemi ile bu sınırın aşılması sağlanacaktır.

5- Mahkumların yaşamı doğal hayat içerisinde serbestce sağlanacaktır.

6- Hayvan göçleri uydular aracılığı ile izlenecektir.

7- Ulaşımında kirlilik yapmayan enerjiler kullanılacaktır.

8- Elektrik, telefon gibi iletişim ve enerji hatları bu alanlarda yer altına yerleştirilecektir.

9- Kurak sahalar ve çöller sulanarak turizme açılacaktır.

C- ÇEVRE KİRLİLİĞİ VE TURİZM İLİŞKİLERİNDEKİ DEĞİŞİMLER

1- Turistik tüketiciler kirlilik kontrolü için bazı maliyetleri kabullenecektir.

2- Ulusal çevre denetim sistemi kurulup işletilecektir.

3- Çevre kirliliği önlemede ulusal ve uluslararası bankalar finansal fonlar ayıracaktır.

4- Ticari ürünlerin ambalajlanmasında çevre kirliliği yaratmayacak malzemeler kullanılacaktır.

D- İŞ GÜCÜ-TURİZM İLİŞKİLERİNDEKİ DEĞİŞİMLER

1- Çalışanlar rekreasyon alan ve tesislerinin düzenlenmesi için vergi vereceklerdir.

2- Nüfus sayımlarında turizm ve rekreasyon ihtiyaçlarına ilişkin sorular sorulacaktır.

3- Emeklilik yaşı 50'ye indirilecektir.

4- Hafta sonu tatilleri tüm haftaya yayılacak.

5- Boş zaman kullanımı bir yaşam şekli olacaktır.

E- KIRSAL ÇEVRE-TURİZM İLİŞKİLERİNDEKİ DEĞİŞİMLER

1- Çocuklar, özürülüler ve yaşlılar için aktif katılım sağlanacaktır.

2- Mezarlık ve diğer alanlar rekreasyon için kullanılacaktır.

3- Açık hava rekreasyon faaliyetleri teknolojik uygulamalarla kapalı yerlerde yapılacaktır.

4- Tüm su kullanım alanları turizme açılacaktır.

5- Bazı şehir parkları suni olarak temizlenen hava ile dolu balonlar içerisinde oluşturulacaktır.

6- Tüm ulaşım kontrolünü bilgisayarlar kullanacaktır.

SONUÇ

Elbette bu öngörülen değişimler, özellikle gelişmiş ülkeler için kabul edilmektedir. Üstelik gelişmiş ülkelerde rekreasyon faaliyetleri daha şimdiden turizmin çatısı içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle özellikle gelişmekte olan ülkelerde yapılacak düzenlemelerle rekreasyonel olanaklar turistik organizasyon içerisinde yer almalı ve birçok turizm gelişme projesinin, turistik olanaklarla rekreasyonel faaliyetlerin uyumlu bir şekilde birleştirilip, planlanmadığı için başarısız olduğu unutulmamalıdır.

(***) E. L. Shafer ; *Future, Tourism Planning and Development Issues* George Washington Univ. Press. Washington D.C. 1980. (61-69)